

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

**VIII Liceum Ogólnokształcącego
im. Króla Kazimierza Wielkiego w Białymstoku
na lata 2015/16 - 2017/2018**

Rada Rodziców program uchwaliła dnia 2 marca 2016 r

Program zatwierdzono uchwałą Rady Pedagogicznej dnia 3 marca 2016 r

Wykaz aktów prawnych zobowiązujących szkołę do prowadzenia działań w zakresie profilaktyki:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty.
3. Rozporządzenie MEN z dnia 23 grudnia 2008r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach Szkół.
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
5. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r.
6. Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r.
7. Ustawa z 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
8. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.
9. Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych.
10. Rozporządzenia MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Szkolny Program Profilaktyki to projekt działań uzupełniających Szkolny Program Wychowawczy ukierunkowanych na:

- a) wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- b) ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych i środowiskowych), które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i jego zdrowy styl życia,
- c) inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych i środowiskowych), które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i jego zdrowemu życiu.

Szkolny Program Profilaktyki opracowany został na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji w szkole przy użyciu niżej wymienionych narzędzi:

- a) ankiet: dla uczniów i nauczycieli o Szkolnym Kodeksie Norm z czerwca 2015r., ankieta dla nauczycieli i uczniów o WSO z czerwca 2015r. i stycznia 2016r., ankieta dla nauczycieli o współpracy z instytucjami i środowiskiem lokalnym ze stycznia 2016r., ankieta dla uczniów klas III – skala zachowań z grudnia 2015r.
- b) obserwacji nauczycieli, wychowawców i pracowników szkolnych,

- c) sprawozdań z działań: zespołów wychowawczych, zespołów przedmiotowych, Samorządu Szkolnego, pedagoga szkolnego i doradcy zawodowego,
- d) ewaluacji zespołów przedmiotowych w zakresie sprawdzianów dyrektorskich, matur próbnych,
- e) analizy informacji CKE i OKE o wynikach maturalnych,
- f) analizy treści umieszczonych na stronie internetowej szkoły,
- g) rozmów indywidualnych wychowawców, pedagoga szkolnego i doradcy zawodowego z uczniami i ich rodzicami,
- h) analizy dziennika internetowego w zakresie kontaktów nauczycieli z rodzicami oraz wydarzeń klasowych,
- i) analizy osiągnięć szkolnych z ostatnich 3 lat,
- j) zestawień frekwencji.

Wykorzystane narzędzia oraz wyniki badań znajdują się w dokumentacji szkoły.

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego i przeprowadzonej diagnozy dokonano identyfikacji problemów w szkole w czterech obszarach:

1. Naruszenia dyscypliny szkolnej – niezadowolająca frekwencja uczniów zwłaszcza na sprawdzianach w pierwszych terminach, wagary, spóźnienia, ucieczki z lekcji.
2. Niskiej motywacji uczniów do nauki - niezadowolające wyniki w nauce oraz z egzaminów maturalnych na poziomie rozszerzonym, unikanie sprawdzianów, małe zaangażowanie w uczestnictwo w konkursach przedmiotowych i dodatkowych zajęciach o charakterze poznawczym.
3. Przejawów zaburzeń w życiu emocjonalnym młodzieży - znaczna absencja dużej grupy uczniów, usprawiedliwana przez rodziców problemami emocjonalnymi, obserwowana od kilku lat tendencja przechodzenia z tego powodu kilkorga uczniów z klasowego systemu do nauczania indywidualnego.
4. Przejawów ryzykownych zachowań wśród uczniów - palenie papierosów, wulgaryzacja języka w kontaktach rówieśniczych, przypadki innych ryzykownych zachowań.

➤ **CEL GŁÓWNY SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI:**

Tworzenie przyjaznego klimatu szkoły, w którym możliwa jest modyfikacja negatywnych postaw i promowanie zdrowego stylu życia.

➤ **CELE SZCZEGÓŁOWE:**

1. Poprawienie dyscypliny szkolnej zwłaszcza w zakresie frekwencji uczniów.
2. Podniesienie motywacji uczniów do nauki i osiągnięć.
3. Promowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka zaburzeń psychicznych wśród uczniów.
4. Zapobieganie zachowaniom problemowym młodzieży: profilaktyka używania substancji i środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie innym zachowaniom ryzykownym.

TREŚCI SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

I. Obszar dyscypliny szkolnej.

1. Analiza czynników utrudniających przestrzeganie norm szkolnych w zakresie frekwencji.
2. Realizacja zasad opracowanych w Szkolnym Kodeksie Norm w zakresie frekwencji.
3. Ukazywanie korzyści wynikających z przestrzegania norm szkolnych w zakresie frekwencji.

II. Obszar motywacji uczniów.

1. Organizowanie zajęć rozwijających kompetencje poznawcze i zainteresowania.
2. Tworzenie warunków do poszerzania wiedzy zdobywanej w szkole we współpracy z instytucjami i organizacjami lokalnymi.
3. Wspieranie w podejmowaniu decyzji i wyborów.
4. Ukazywanie korzyści wynikających z rozwoju poznawczego.
5. Uczenie umiejętności i postaw sprzyjających uczeniu się.

III. Obszar promocji zdrowia.

1. Kształtowanie pozytywnych relacji. Profilaktyka przemocy.
2. Edukacja zdrowotna.
3. Organizowanie przedsięwzięć sprzyjających zdrowiu.
4. Udzielanie pomocy uczniom i ich rodzicom przeżywającym trudności.

IV. Obszar profilaktyki zachowań ryzykownych.

1. Profilaktyka używania substancji i środków psychoaktywnych.
2. Przeciwdziałanie innym zachowaniom ryzykownym.

EWALUACJA I MONITOROWANIE SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Zespoły wychowawcze, zespoły przedmiotowe, Samorząd Szkolny, pedagog szkolny, doradca zawodowy, lider WDN sporządzają sprawozdanie z realizacji zadań SPP po I i II okresie każdego roku.
2. Zespół Wychowania i Profilaktyki (ZWiP) analizuje sprawozdania oraz zbiera informacje przez cały rok szkolny, stosując różne metody i narzędzia badawcze (dane zespołu ds. ewaluacji, obserwacje, dane z wywiadów i rozmów, zestawienia po I i po II okresie, wyniki badań socjometrycznych w klasach, dane z ankiet i wnioski z ewaluacji realizowanych programów).
3. ZWiP sporządza diagnozę na podstawie wyżej wymienionych danych i przedstawia ją Radzie Pedagogicznej w sierpniu każdego roku wraz z wnioskami do pracy szkoły (kontynuacja, zmiany, propozycje nowych działań).
4. ZWiP oraz Dyrektor Szkoły konsultuje we wrześniu każdego roku planowane działania z Samorządem Szkolnym i Radą Rodziców.
5. Rada Pedagogiczna we wrześniu każdego roku podejmuje decyzje i zatwierdza działania w ramach Szkolnego Programu Wychowawczego i Szkolnego Programu Profilaktyki.
6. ZWiP sporządza we wrześniu harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych na dany rok szkolny.

I. OBSZAR DYSCYPLINY SZKOLNEJ.

ZASOBY SZKOŁY	
CZYNNIKI CHRONIĄCE	CZYNNIKI RYZYKA
<ul style="list-style-type: none"> • Rada pedagogiczna utworzyła jednolity front działania wobec uczniów opuszczających obowiązkowe zajęcia szkolne. W roku szkolnym 2013/14 w ramach szkolenia „Doskonalenie nauczycieli ukierunkowane na sukces szkoły” organizowanego przez MODM w Białymstoku 20-osobowa grupa nauczycieli opracowała szkolne procedury postępowania w tym zakresie. Stanowią one wyodrębnioną część w Szkolnym Kodeksie Norm, przyjętym po konsultacji z Radą Rodziców i Samorządem Szkolnym do realizacji od roku szkolnego 2014/15. • Informacja o szkolnych procedurach jest dostępna dla uczniów i rodziców - opublikowana na stronie internetowej szkoły i umieszczona na tablicy w holu, ponadto we wrześniu wychowawcy klas informują o nich uczniów na godzinie wychowawczej oraz rodziców podczas pierwszej wywiadówki w roku szkolnym. • Stosowanie przyjętych procedur poddano ewaluacji na zakończenie roku szkolnego 2014/15, sformułowano wnioski do pracy. • Szkolny System Konsekwencji stanowi narzędzie do pracy z uczniem opuszczającym godziny lekcyjne bez usprawiedliwienia oraz w przypadku wysokiej usprawiedliwionej absencji. • Frekwencja uczniów jest stale monitorowana, a zebrane dane poddawane analizie dwa razy do roku. • Szkoła stosuje internetowy dziennik Librus Synergia, którego aplikacje znacznie ułatwiają monitorowanie frekwencji poszczególnych uczniów i całych klas oraz porównywanie danych w wybranych obszarach. • Zauważalny podniesiony poziom frekwencji uczniów. • W opracowanym Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania znalazły się rozwiązania dotyczące procedur postępowania w przypadku nieobecności na sprawdzianach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie szkolnych procedur w zakresie frekwencji wymaga dużej uwagi wychowawców i częstego analizowania danych w dzienniku internetowym. W okresie wzmożonej pracy dydaktyczno-wychowawczej stanowi to znaczne obciążenie dla wychowawców. • Liberalna postawa rodziców przyzwalająca dzieciom na opuszczanie lekcji z błahego powodu. • Usprawiedliwianie godzin z loginu rodzica bez jego wiedzy i zgody. • Bezradność rodziców wobec zachowania uczniów, wymuszających na nich usprawiedliwianie nieobecności. • Nasilające się zjawisko opuszczania sprawdzianów w pierwszym terminie wymaga doprecyzowania szkolnych procedur.

L. P.	zadanie	poziom profilaktyki/ strategia	sposób realizacji	odpowiedzialni	współpraca	termin
1.	Analizowanie czynników utrudniających przestrzeganie norm szkolnych w zakresie frekwencji.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza. 2. Strategia zmiany prawa. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bieżące monitorowanie frekwencji poszczególnych uczniów i identyfikacja ewentualnych problemów z wykorzystaniem danych w dzienniku internetowym. 2. Bieżące monitorowanie frekwencji w poszczególnych klasach i identyfikacja ewentualnych problemów z wykorzystaniem danych w dzienniku internetowym. 3. Analiza porównawcza frekwencji pomiędzy klasami/poziomami klas z wykorzystaniem danych w dzienniku internetowym. 4. Analiza identyfikowanych problemów na poziomie klas-zebranie wychowawcze. 5. Analiza identyfikowanych problemów na poziomie poszczególnego ucznia - rozmowy wychowawcy z nauczycielem przedmiotu, wychowawcy z pedagogiem. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wychowawcy, nauczyciele w zakresie nauczanych przedmiotów. 2. Pedagog szkolny. 3. Wicedyrektor. 4. Zespoły wychowawcze poszczególnych poziomów klas. 5. Pedagog szkolny, wychowawcy klas I-III. 6. Pedagog szkolny. 7. Przewodniczący 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Pedagog szkolny. 5. Nauczyciele. 6. Wychowawcy, Samorząd Szkolny. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Na bieżąco. 2. Raz w miesiącu. 3. Dwa razy w roku. 4. Dwa razy w roku. 5. W miarę potrzeb. 6. Raz w roku szkolnym. 7. II okres 2015/16. 7.c-d) Rada Pedagogiczna w czerwcu 2016.

			<p>6. Badania ankietowe skierowane do uczniów i/ lub rodziców oraz wychowawców.</p> <p>7. Analiza zjawiska opuszczania przez uczniów sprawdzianów w pierwszym terminie:</p> <p>a) konsultacje w zespołach wychowawczych i przedmiotowych,</p> <p>b) zebranie opinii Samorządu Szkolnego,</p> <p>c) przedstawienie opinii zespołów,</p> <p>d) wprowadzenie zmian w przepisach szkolnych jeśli zajdzie taka potrzeba.</p>	<p>zespołów przedmiotowych i wychowawczych oraz opiekun Samorządu Szkolnego.</p> <p>7.d) Dyrekcja.</p>		
2.	Realizacja zasad opracowanych w Szkolnym Kodeksie Norm w zakresie frekwencji.	<p>1. Profilaktyka uniwersalna, strategia informacyjna, edukacyjna i alternatywna.</p> <p>2-3. Profilaktyka uniwersalna i selektywna.</p>	<p>1. Informowanie podczas godzin wychowawczych uczniów o obowiązujących w szkole procedurach, uściślenie norm obowiązujących w poszczególnych klasach w porozumieniu z uczniami i rodzicami.</p> <p>2. Systematyczne stosowanie procedur usprawiedliwiania nieobecności.</p> <p>3. Systematyczne stosowanie konsekwencji nieusprawiedliwionych nieobecności zawartych w Szkolnym Systemie konsekwencji.</p> <p>4. Systematyczne stosowanie procedur postępowania w przypadku wysokiej, usprawiedliwionej absencji.</p>	1-4. Wychowawcy poszczególnych klas.	3-4. Pedagog szkolny.	<p>1-2. Na bieżąco.</p> <p>3-4. W miarę potrzeb.</p>
3.	Ukazywanie korzyści wynikających z przestrzegania norm szkolnych w zakresie frekwencji.	1-3. Profilaktyka uniwersalna, strategia informacyjna, edukacyjna i alternatywna.	<p>1. Dyskusja podczas godzin wychowawczych, opracowanie strategii zdobywania nagród przez całą klasę z katalogu Szkolnego Systemu Nagród.</p> <p>2. Wystawianie oceny „za pilność i aktywność” zgodnie z zasadami Szkolnego Systemu Nagród oraz wyróżnienie wybranych uczniów/grup/klas nagrodą „Duży lub Mały Kazikowy Glejt”.</p> <p>3. Rozmowy indywidualne z uczniami i ich rodzicami .</p>	<p>1. Wychowawcy.</p> <p>2. Wszyscy nauczyciele.</p> <p>3. Wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy.</p>	1. Samorząd Szkolny.	<p>1. IX każdego roku, potem wg potrzeb.</p> <p>2. Raz do roku.</p> <p>3. Wg. potrzeb.</p>

II. OBSZAR MOTYWACJI UCZNIĄ.

ZASOBY SZKOŁY	
CZYNNIKI CHRONIĄCE	CZYNNIKI RYZYKA
<ul style="list-style-type: none"> Szkoła posiada Szkolny System Nagród opracowany w roku szkolnym 2013/14 i przyjęty do realizacji od początku roku szkolnego 2014/15. Szkoła prowadzi zajęcia rozwijające zainteresowania, przygotowujące do matury i wyrównujące wiedzę. Zespoły przedmiotowe dokonują okresowej ewaluacji wyników i osiągnięć uczniów. W szkole realizowane są projekty edukacyjne i wymiany międzynarodowe. Niektóre zespoły skorzystały z pomocy CKU w diagnozie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczniowie w małym stopniu angażują się w dodatkowe zajęcia o charakterze poznawczym. Uczniowie w małym stopniu przystępują do konkursów i olimpiad przedmiotowych. Uczniowie często angażują się w dodatkowe zajęcia tylko po to, aby uniknąć lekcji. Duża grupa uczniów zdobywa wiedzę wyłącznie na lekcjach i nie

<ul style="list-style-type: none"> • W szkole zatrudniony jest doradca zawodowy. • Nauczyciele aktywnie współpracują z instytucjami zewnętrznymi wspierającymi ich w zadaniach dydaktycznych i edukacyjnych. • Nauczyciele zapoznają uczniów z technikami uczenia się, uczą wykorzystywania technologii informacyjnej (narzędzia TIK) w procesie samodzielnego uczenia. • Szkoła organizuje lub współorganizuje konkursy przedmiotowe o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i miejskim. • Znacząca grupa nauczycieli posiada dodatkowe kwalifikacje i uprawnienia: trenerskie, metodyczne, weryfikatorów i egzaminatorów maturalnych. • Uczniowie uzyskują dobre wyniki na maturze w zakresie podstawowym, mały odsetek uczniów nie zdaje matury. 	<ul style="list-style-type: none"> • poświęca czasu na naukę indywidualną w domu. • Duża grupa uczniów otrzymuje oceny niedostateczne w klasyfikacji okresowej. • Nauczyciele zauważają niewystarczający stopień wykonywania prac domowych. • Duża grupa uczniów unika sprawdzianów w pierwszym terminie. • Niewystarczająca współpraca rodziców w motywowaniu uczniów do nauki. • Nie wszyscy nauczyciele stosują nagrody przewidziane w Szkolnym Systemie Nagród, szczególnie ocena za „pilność i aktywność” budzi kontrowersje.
--	--

L. P.	zadanie	poziom profilaktyki/ strategia	sposób realizacji	odpowiedzialni	współpraca	termin
1.	Analizowanie czynników wpływających na motywację uczniów do nauki i osiągnięć.	1-7. Profilaktyka uniwersalna, diagnoza, strategia alternatywna i informacyjna.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Obserwacje postaw uczniowskich przez wychowawców i nauczycieli. 2. Rozmowy z grupą i indywidualne z uczniami i ich rodzicami. 3. Badanie ankietowe uczniów. 4. Analiza wyników w czasie spotkań zespołów: wychowawczych, przedmiotowych, i ewaluacyjnego. 5. Ewaluacja wybranych działań dydaktyczno-wychowawczych. 6. Identyfikacja problemów, sformułowanie wniosków, 7. Zapoznanie Rady Pedagogicznej. 8. Wprowadzanie ewentualnych zmian w przepisach i regulacjach szkolnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów. 2. Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, doradca zawodowy. 3. Pedagog szkolny, wychowawcy. 4. Przewodniczący zespołów. 5-6. Zespół Ewaluacyjny. 7. Dyrekcja. 	5. Wybrane instytucje wspierające szkołę w ewaluacji.	<ol style="list-style-type: none"> 1-2. Na bieżąco. 3. Co najmniej raz w cyklu SPP. 4. Dwa razy w każdym roku szkolnym. 5-6. Wg harmonogramu ewaluacji. 7. Wg potrzeby.
2.	Organizowanie zajęć rozwijających kompetencje poznawcze i zainteresowania.	1. Profilaktyka uniwersalna, strategia alternatywna i informacyjna.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie kół zainteresowań oraz zajęć przygotowujących uczniów do matury, zajęć wyrównawczych: <ol style="list-style-type: none"> a) przygotowanie oferty zajęć, b) poinformowanie uczniów i ich rodziców na godzinach wychowawczych, wywiadówkach, poprzez dziennik internetowy, c) umieszczenie oferty na stronie internetowej szkoły. d) rekrutacja i systematyczne prowadzenie zajęć. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.a-b) Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, 1.c) n-l Łukasz Szamreta, administrator strony internetowej, 1.d) zadeklarowani nauczyciele. 		<ol style="list-style-type: none"> 1.a-c) IX każdego roku, 1.d) Wg harmonogramu zajęć.
3.	Tworzenie	1-4. Profilaktyka	1. Udział młodzieży w zajęciach organizowanych poza	1.a) Zespoły	1-4. Instytucje,	1.a) RP w VIII każdego

	warunków do poszerzenia wiedzy zdobywanej w szkole we współpracy z instytucjami i organizacjami lokalnymi.	uniwersalna, strategia alternatywna i informacyjna.	szkołą przez instytucje, organizacje, uczelnie wyższe: a) przygotowanie oferty dostępnych zajęć, rozwijających kompetencje profilowe- w zakresie przedmiotów rozszerzonych i przedstawienie jej wychowawcom, b) uwzględnienie oferty zajęć w planie wychowawczym każdej klasy, c) udział młodzieży w zajęciach. 2. Realizacja projektów edukacyjnych. 3. Organizacja autorskich konkursów szkoły oraz k. organizowanych przy współpracy z innymi, tj. Polska Piastowska, Kontynenty Świata, Podlaska Gimnazjada Języka Angielskiego, Regionalne Zawody w Udzielaniu Pierwszej Pomocy. 4. Motywowanie uczniów do udziału w zewnętrznych konkursach i olimpiadach przedmiotowych.	przedmiotowe, doradca zawodowy, 1.b-c) wychowawcy w porozumieniu z nauczycielami przedmiotów rozszerzonych. 2. Opiekunowie projektów edukacyjnych. 3. Opiekunowie konkursów. 4. Wszyscy nauczyciele.	organizacje, uczelnie wyższe.	roku, 1.b) IX każdego roku, 1.c) Wg planu wych. klas. 2. Wg harmonogramu projektów. 3-4. Wg harmonogramu konkursów.
4.	Wspieranie uczniów w podejmowaniu decyzji i wyborów.	1-10. Profilaktyka uniwersalna, strategia edukacyjna i informacyjna.	1. Działania podejmowane przez Szkolny Ośrodek Kariery. 2. Zajęcia edukacyjne, debaty, dyskusje, gry edukacyjne w czasie godz. wychowawczych. 3. Konsultacje indywidualne uczniów i ich rodziców z doradcą zawodowym. 4. Rozmowy indywidualne uczniów i ich rodziców z wychowawcą i pedagogiem szkolnym. 5. Rozmowy indywidualne uczniów i ich rodziców w sprawie deklaracji maturalnych. 6. Przekazanie uczniom informacji o procedurach maturalnych w czasie godz. wychowawczych. 7. Przekazanie rodzicom informacji o procedurach maturalnych w czasie wywiadówki. 8. Wycieczki na uczelnie wyższe, kontakty z uczelnianymi biurami karier, udział w Salonie Maturzystów oraz w Dniach Otwartych uczelni wyższych oraz w Podlaskim Festiwalu Nauki i Sztuki. 9. Realizacja treści edukacyjnych na lekcjach podstaw przedsiębiorczości, ekonomii w praktyce i wiedzy o społeczeństwie. 10. Opracowywanie i umieszczanie na stronie internetowej szkoły informacji dla maturzystów.	1. Doradca zawodowy. 2. Wychowawcy, pedagog szkolny. 3. Doradca zawodowy. 4. Wychowawcy, pedagog szkolny. 5-7. Wicedyrektor K. Słowikowska, wychowawcy. 8. Wychowawcy, doradca zawodowy. 9. Nauczyciele wybranych przedmiotów. 10. Doradca zawodowy, administrator strony internetowej.	1-10. OHP, Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet w Białymstoku, Politechnika Białostocka, WSAP inne uczelnie wyższe.	1-5. Na bieżąco. 6-7. IX-X każdego roku szkolnego. 8. Na bieżąco. 9. Wg harmonogramu poszczególnych przedmiotów. 10. Na bieżąco.
5.	Ukazywanie korzyści wynikających z	1-3. Profilaktyka uniwersalna i strategia	1. Przyznawanie nagród przewidzianych w Szkolnym Systemie Nagród, tj.: a) ocena „za pilność i aktywność”,	1. Wszyscy nauczyciele, Dyrektor szkoły, opiekun Samorządu	1.d) Urząd Miejski w Białymstoku.	1.a) Raz w roku, 1.a-b) według opracowanych zasad w SzSN,

rozwoju poznawczego.	alternatywna.	b) „Mały Kazikowy Glejt”, c) „Duży Kazikowy Glejt”, d) stypendia motywacyjne, stypendia Prezesa Rady Ministrów, e) nagrody za roczne wyniki w nauce i szczególne osiągnięcia. 2. Informowanie uczniów o stypendiach za osiągnięcia poznawcze i artystyczne przyznawane przez wojewodę, Prezydenta Miasta Białegostoku, fundacje i organizacje oraz pomoc w wypełnianiu wniosków. 3. Umieszczanie nazwisk uczniów z najwyższą średnią w tzw. „Alei Sław” na stronie internetowej.	Szkolnego, wychowawcy. 2. Pedagog szkolny, wychowawcy. 3. Administrator strony internetowej.	2. Urząd Marszałkowski, Urząd Miejski, fundacje .	1.d-2) wg harmonogramu stypendiów.
6. Kształtowanie umiejętności i postaw sprzyjających uczeniu się.	1-3. Profilaktyka uniwersalna oraz strategia edukacyjna.	1. Rozpoznawanie stylu uczenia się uczniów, stosowanie różnorodnych form i metod nauczania. 2. Wskazywanie efektywnych narzędzi i technik uczenia się na poszczególnych lekcjach. 3. Zajęcia edukacyjne rozwijające efektywne uczenie się prowadzone w czasie godzin wychowawczych.	1-2. Nauczyciele. 3. Wychowawcy, pedagog szkolny.		1-2. Na bieżąco. 3. Wg planu wychowawczego klas, co najmniej 1 godz. w roku szkolnym.

III. OBSZAR PROMOCJI ZDROWIA.

ZASOBY SZKOŁY	
CZYNNIKI CHRONIĄCE	CZYNNIKI RYZYKA
<ul style="list-style-type: none"> • W szkole diagnozowane są czynniki wpływające na atmosferę wychowawczą. • W szkole panuje przyjazna atmosfera wychowawcza. • Uczniowie wysoko oceniają swój poziom bezpieczeństwa w szkole. • Proces adaptacji uczniów klas I wspomagany jest przez zintegrowane działania wychowawców, pedagoga szkolnego i Samorządu Szkolnego. • Nauczycieli i pracowników szkoły cechują otwarte i przyjazne relacje, co roku organizowane są wyjścia i wyjazdy integracyjne. • Wychowawcy prowadzą w klasach zajęcia kształtujące umiejętności psychospołeczne, co roku eksperci zewnętrzni wspomagają wychowawców w prowadzeniu zajęć: np. trenerzy SWPS. W roku 2014/15 w 5 klasach przeprowadzone były spotkania z psychoterapeutką na temat zdrowia psychicznego. • W szkole promowana jest postawa wspierania potrzebujących, organizowane są akcje charytatywne, kiermasze, zbiórki, akcje honorowego krwiodawstwa. • Nauczyciele podnoszą swoje kompetencje wychowawcze, w roku szk. 2014/15 w ramach projektu MODM „Doskonalenie nauczycieli nastawione na sukces szkoły” grupa 23 nauczycieli uczestniczyła w 20-godzinym szkoleniu z zakresu rozpoznawania zaburzeń zdrowia psychicznego, a wypracowane materiały zostały umieszczone w publikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Duża grupa uczniów opuszcza obowiązkowe zajęcia z powodu złego stanu zdrowia, w tym pogorszenia samopoczucia psychicznego. Można przypuszczać, że niektórzy uczniowie opuszczają lekcje, zwłaszcza ze sprawdzianami z braku umiejętności radzenia sobie z trudną sytuacją i stresem. • Niektórzy rodzice usprawiedliwiają nieobecności uczniów na lekcjach z błahych powodów lub z lęku przed ewentualnymi konsekwencjami szkolnymi. • Kilko uczniów w każdym roku szkolnym przechodzi na indywidualny system nauczania z uwagi na zaburzenia zdrowia psychicznego. • Niektórzy uczniowie z klas maturalnych sygnalizują lęk o przyszłość i inne symptomy świadczące o trudnościach emocjonalnych. • Występuje zjawisko rezygnacji z lekcji wychowania fizycznego - stałych na podstawie zaświadczenia

<ul style="list-style-type: none"> • Szkoła zgromadziła pokaźną liczbę pozycji metodycznych i poradników dla nauczycieli z zakresu trudności i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, ponadto prenumerowane są dwa czasopisma: „Głos Pedagogiczny” oraz „Charaktery” wspomagające codzienną pracę wychowawczą nauczycieli. • Szkoła prowadzi pozalekcyjne zajęcia rozwijające aktywność fizyczną: koła sportowe i strzeleckie. Uczestniczy także w międzyszkolnych rozgrywkach i zawodach w kilku dyscyplinach. • Wszyscy uczniowie kl. I uczestniczą w zajęciach z zakresu udzielania pomocy przedmedycznej. Uczniowie klas o profilu medycznym dodatkowo uczestniczą w programach edukacyjnych rozwijających umiejętności i wiedzę uczniów, np. użycie defibrylatora AED, fantomów dziecka i osoby dorosłej. • Szkoła od lat współpracuje z Zakładem Medycyny Ratunkowej i Katastrof Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w zakresie szkoleń oraz w ramach realizacji Regionalnych Zawodów w Udzielaniu Pierwszej Pomocy dla szkół ponadgimnazjalnych województwa podlaskiego. • Szkoła promuje aktywny wypoczynek wśród uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły. Organizowane są np. piesze wycieczki, spływy kajakowe czy zielone szkoły. • Szkoła promuje zdrowe odżywianie. Redagowane są plakaty informacyjne i organizowane liczne przedsięwzięcia, np. kiermasz zdrowych ciast i przekąsek czy konkurs na najlepszy przepis kulinarny na zdrowe śniadanie. Stołówka szkolna zapewnia zdrowe obiady, z których korzysta znaczna liczba uczniów, nauczycieli i pracowników szkoły. • W szkole identyfikuje się uczniów przeżywających trudności i zagrożonych zaburzeniami zdrowia psychicznego. Organizowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna. • Szkoła co roku organizuje Dzień Sportu, podczas którego organizowane są gry i konkursy sportowe, zdrowe przekąski, porady dietetyka oraz jest możliwość zbadania składu ciała. • Wychowawcy współpracują z pielęgniarką szkolną w zakresie dostarczania materiałów do prowadzenia godzin wychowawczych, np. z okazji Dnia Bez Papierosa. Wychowawcy dopilnowują, aby młodzież brała udział w bilansie pierwszoklasisty i maturzysty. • Wychowawcy we współpracy z pielęgniarką szkolną regularnie przypominają młodzieży i rodzicom o obowiązkowych szczepieniach wynikających z kalendarza szczepień. 	<p>lekarskiego i okresowych na podstawie zwolnienia rodziców.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Część godzin wychowawczych odbywa się w małych salach lekcyjnych, utrudniających prowadzenie zajęć metodami aktywnymi. • Znaczna grupa uczniów nie jada śniadań lub zastępuje je niezdrowymi przekąskami, zauważalne są przypadki uczniów z zaburzeniami w odżywianiu się. • Uczniowie kupują niezdrowe przekąski, napoje energetyzujące, zupki w proszku, fast food czy słodczyce zamiast spożywać zbilansowane i pełnowartościowe posiłki. Wokół szkoły są liczne sklepy spożywcze, galeria handlowa oraz liczne restauracje serwujące fast food. • Młodzież i rodzice często zapominają, że w 18-19 roku życia należy przyjąć obowiązkową szczepionkę na błonicę i tężec (III dawka przypominająca). • Uczniowie nie potrafią zarządzać czasem i efektywnie go dzielić na naukę, odpoczynek i przyjemności. Rodzi to frustrację, poczucie bezradności i przekonanie, że nie ma się wpływu na to, co dzieje się dookoła. W konsekwencji przyjmują postawę bierności i bezradności.
--	--

L. P.	zadanie	poziom profilaktyki /strategia	sposób realizacji	odpowiedzialni	współpraca	termin
1.	Kształtowanie pozytywnych relacji. Profilaktyka przemocy.	1.Diagnoza. 2-5. Profilaktyka uniwersalna, strategia alternatywna. 6-8. Profilaktyka uniwersalna i strategia edukacyjna. Alternatywna.	1. Diagnozowanie atmosfery wychowawczej szkoły: badanie ankietowe dla uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły, obserwacje, rozmowy kierowane. 2. Wspieranie uczniów kl. I w procesie adaptacji-realizacja programu własnego szkoły „Jesteśmy razem”: a) zajęcia integracyjne, b) konkursy w ramach otrzęsin, c) udzielanie pomocy w przypadku przeżywania	1. Pedagog szkolny, wychowawcy. 2. Opiekun Samorządu Szkolnego, pedagog szkolny, wychowawcy kl. I-II. 3. Wychowawcy klas. 4. Wskazani nauczyciele, opiekun Samorządu Szkolnego,	1.Kancelaria szkoły. 2-4.Rodzice. 6-7.ETAP, poradnia psych.-pedagogiczna.	1.II okres 2016r. 2.IX-X każdego roku. 3.Wg planów klasowych. 4.Wg harmonogramu imprez szkolnych. 5.II/III każdego roku. 6-7.Wg planów klasowych i programów nauczania. 8-11.Na bieżąco. 12.Co najmniej raz w roku

		<p>9-11. Profilaktyka selektywna, wskazująca i strategia interwencyjna.</p>	<p>trudności.</p> <p>3. Organizowanie wspólnych imprez klasowych: wycieczki, wyjścia, projekty.</p> <p>4. Pielęgnowanie tradycji szkolnych, angażowanie uczniów w organizację uroczystości i przedsięwzięć szkolnych.</p> <p>5. Promowanie pozytywnych postaw młodzieży i nauczycieli-przeprowadzenie Plebiscytu na Ucznia i Nauczyciela Roku.</p> <p>6. Uczenie komunikowania się, rozpoznawanie potrzeb, empatii: zajęcia psychoedukacyjne w czasie godzin wychowawczych, w ramach treści edukacyjnych różnych przedmiotów.</p> <p>7. Edukacja medialna, zapobieganie cyberprzemocy: zajęcia psychoedukacyjne w czasie godzin wychowawczych w trakcie edukacji bibliotecznej, informatyki.</p> <p>8. Rozwijanie pomocy koleżeńskiej.</p> <p>9. Organizowanie pomocy osobom/instytucjom potrzebującym wsparcia.</p> <p>10. Mediacje w sytuacjach konfliktowych.</p> <p>11. Wdrożenie szkolnych procedur interwencyjnych w przypadku przemocy rówieśniczej.</p> <p>12. Dbalność o przyjazne relacje pomiędzy wszystkimi pracownikami szkoły: organizacja spotkań, wyjazdów integracyjnych, wyjść do ośrodków kultury.</p>	<p>wychowawcy.</p> <p>5. Kapituła Plebiscytu Na Ucznia i Nauczyciela Roku „Kaziki”.</p> <p>6. Wychowawcy, nauczyciele, nauczyciele z biblioteki.</p> <p>7. N-le informatyki, wychowawcy.</p> <p>8. Wychowawcy.</p> <p>9. Opiekun Koła Wolontariatu, katecheci, zainteresowani nauczyciele i pracownicy szkoły.</p> <p>10. Pedagog szkolny, wychowawcy, przewodniczący Samorządu Szkolnego.</p> <p>11. Wszyscy nauczyciele/ pracownicy szkoły zauważający zachowanie, Dyrekcja.</p> <p>12. Dyrekcja.</p>		szkolnym.
2.	Edukacja zdrowotna.	<p>1-3. Profilaktyka uniwersalna, strategia edukacyjna i informacyjna.</p>	<p>1. Podniesienie wiedzy i kompetencji nauczycieli w zakresie norm rozwojowych młodzieży i przejawów zaburzeń psychicznych:</p> <p>a) opracowanie wykazu literatury psychologiczno-pedagogicznej zgromadzonej przez szkołę,</p> <p>b) przedstawienie wykazu radzie pedagogicznej,</p> <p>c) umieszczenie wykazu na stronie internetowej szkoły w zakładce dla nauczycieli,</p> <p>d) opracowanie materiałów edukacyjnych, umieszczenie ich i uaktualnianie na stronie internetowej szkoły w zakładce dla nauczycieli,</p> <p>e) samokształcenie nauczycieli w oparciu o posiadaną przez szkołę literaturę i opracowane materiały edukacyjne,</p>	<p>1.a-b) N-le biblioteki szkolnej i pracowni multimedialnej,</p> <p>1.c) administrator strony internetowej,</p> <p>1.d) zespół WDN, n-l A. Piech, administrator strony internetowej,</p> <p>1.e) wszyscy nauczyciele,</p> <p>1.f) zespół WDN, pedagog szkolny,</p> <p>1.g) zainteresowani nauczyciele.</p> <p>2.a) Zespół wychowawczy</p>	<p>1. Pedagog szkolny, poradnie zdrowia psychicznego, poradnie psych.-pedagogiczne, MODM, CEN.</p> <p>2.a-c) Pedagog szkolny, poradnie zdrowia psychicznego,</p> <p>2.d) zaproszeni eksperci.</p> <p>3.a) Uczelnie wyższe, instytuty zdrowia,</p>	<p>1.a) Do końca II semestru 2015/16,</p> <p>1.b) VIII 2016,</p> <p>1.c) IX 2016,</p> <p>1.d) II semestr 2015/16, potem na bieżąco,</p> <p>1.e-g) na bieżąco.</p> <p>2.a-b) II okres 2015/16, potem na bieżąco,</p> <p>2.c) IX 2016,</p> <p>2.d) w 2016/17r. na każdym poziomie klas, od 2017/18 tylko w kl. I.</p> <p>3.a) Wg programów</p>

			<p>f) przedstawianie oferty szkoleniowej, g) udział w szkoleniach organizowanych w szkole i/lub poza nią.</p> <p>2. Podniesienie wiedzy i kompetencji rodziców w zakresie norm rozwojowych młodzieży i przejawów zaburzeń psychicznych:</p> <p>a) opracowanie i uaktualnianie materiałów edukacyjnych, b) umieszczenie opracowanych materiałów na stronie internetowej szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utworzenie zakładki dla rodziców, • katalogowanie opracowanych materiałów, <p>c) opracowanie scenariusza wywiadówki edukacyjnej, w tym prezentacji multimedialnej oraz materiałów do powielenia dla rodziców, d) przeprowadzenie wywiadówek w oparciu o opracowany scenariusz.</p> <p>3. Podniesienie wiedzy i wzmacnianie umiejętności w zakresie ochrony zdrowia:</p> <p>a) realizacja treści programowych z edukacji zdrowotnej, w tym zdrowia psychicznego w zakresie przedmiotów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • biologii, przyrody, chemii, wychowania fizycznego, religii, wychowania do życia w rodzinie, <p>b) zajęcia edukacyjne w czasie godzin wychowawczych na temat radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania emocji, zaburzeń emocjonalnych, zdrowego odżywiania i zaburzeń w tym zakresie, racjonalnego odpoczynku, itp. z uwzględnieniem preferencji uczniów poszczególnych klas, c) realizacja treści programowych na temat bezpieczeństwa, zapobiegania urazom pierwszej pomocy w zakresie przedmiotu edukacja do bezpieczeństwa.</p>	<p>kl. I, 2.b) n-le biblioteki i pracowni multimedialnej, administrator strony internetowej, 2.c) zespół wychowawczy kl. I, 2.d) wychowawcy klas. 3.a) Nauczyciele wybranych przedmiotów, 3.b) wychowawcy, 3.c) n-l edukacji dla bezpieczeństwa p.A. Basiel.</p>	<p>3.b) pedagog szkolny, doradca zawodowy, pielęgniarka szkolna, zaproszeni eksperci.</p>	<p>nauczania, 3.b) wg planów wychowawczych, 3.c) wg programu nauczania.</p>
3.	Organizowanie przedsięwzięć sprzyjających zdrowiu i promujących	1-6.Profilaktyka uniwersalna i strategia alternatywna.	<p>1. Uczestnictwo w miejskich i ogólnopolskich akcjach promujących zdrowie:</p> <p>a) uwzględnienie oferty edukacyjnej pielęgniarki szkolnej w planach wychowawczych klas, b) organizowanie akcji honorowego oddawania krwi</p>	<p>1.Wychowawcy, pielęgniarka szkolna. 2. a-d) Zespół nauczycieli wychowania fizycznego, 2.e) wychowawcy,</p>	<p>1. SANEPID, Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa.</p>	<p>1.Wg kalendarza akcji. 2.a-b) Na bieżąco, 2.c) VI każdego roku, 2.d) wg kalendarza zawodów i rozgrywek</p>

	<p>aktywny styl życia.</p>	<p>we współpracy z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa.</p> <p>2. Wzmacnianie aktywności fizycznej uczniów:</p> <p>a) na lekcjach wychowania fizycznego, w tym przekazywanie uczniom i rodzicom informacji, ukazujących korzyści z udziału w lekcjach w-f,</p> <p>b) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych z uwzględnieniem oczekiwań uczniów,</p> <p>c) organizacja Dnia Sportu,</p> <p>d) rozwijanie predyspozycji sportowych poprzez udział w zawodach i rozgrywkach sportowych,</p> <p>e) organizacja wyjazdów i wycieczek uwzględniających aktywny wypoczynek dla uczniów i pracowników szkoły: wędrówki piesze, rajdy rowerowe, spływy kajakowe itp.</p> <p>3. Organizacja Regionalnych Zawodów w Udzielaniu Pierwszej Pomocy o zasięgu wojewódzkim.</p> <p>4. Promowanie zdrowego odżywiania:</p> <p>a) opracowywanie informacji i redagowanie plakatów o zasadach zdrowego odżywiania się,</p> <p>b) organizowanie drugich śniadań wspólnych dla uczniów i nauczycieli,</p> <p>c) organizowanie kiermaszów ze zdrowymi przekąskami,</p> <p>d) umożliwienie uczniom jedzenia obiadów w stołówce szkolnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowanie przerwy zapewniającej uczniom spokojny posiłek, • zastosowanie zdrowego jadłospisu. <p>5. Przeanalizowanie możliwości wprowadzenia w szkole zasad ogólnopolskiego programu Szkoły Promującej Zdrowie:</p> <p>a) zapoznanie RP z kryteriami,</p> <p>b) nawiązanie kontaktu z koordynatorem programu i przedyskutowanie możliwości włączenia szkoły do programu.</p> <p>6. Przypominanie rodzicom i uczniom o obowiązkowych szczepieniach.</p>	<p>dyrekcja.</p> <p>3. N-I edukacji dla bezpieczeństwa p. A. Basiel.</p> <p>4.a-c) Opiekun Samorządu Szkolnego i n-I Sylwia Szliserman,</p> <p>4.d) Dyrekcja, kierownik internatu p. A. Korolczuk, intendentka.</p> <p>5. Pedagog szkolny, przewodniczący zespołów wychowawczych.</p> <p>6. Wychowawcy klas oraz pielęgniarka szkolna.</p>	<p>3. Uniwersytet Medyczny.</p> <p>4.b) Wychowawcy.</p> <p>5. Koordynator programu szkolnego Promującego Zdrowie.</p>	<p>sportowych,</p> <p>2.e) wg planu wychowawczego klas i uzgodnień RP.</p> <p>3. II okres w każdym roku.</p> <p>4. Na bieżąco.</p> <p>5. I okres 2016/17.</p>
	<p>1-5. Profilaktyka selektywna i</p>	<p>1. Identyfikacja uczniów przeżywających trudności szkolne i zdrowotne, w tym szczególnie w</p>	<p>1.a-d) Wychowawcy, pedagog szkolny,</p>	<p>1-5. Pielęgniarka szkolna poradnia</p>	<p>1-3. Na bieżąco.</p> <p>4. W przypadku IPET-</p>

4.	Udzielanie pomocy uczniom i rodzicom przeżywającym trudności.	strategia interwencyjna.	zakresie zdrowia psychicznego: a) analiza wyników w nauce, b) analiza orzeczeń i opinii poradni psych.-pedagogicznej, zaświadczeń lekarskich, c) obserwacja zachowań uczniów, d) rozmowy indywidualne z uczniem i jego rodzicami, e) wymiana informacji pomiędzy nauczycielami a wychowawcą i pedagogiem szkolnym. 2. Opracowanie i wdrożenie zakresu pomocy uczniowi na terenie szkoły, wskazanie uczniom i ich rodzicom miejsc pomocy specjalistycznej. 3. Opracowanie realizacja Indywidualnych programów Edukacyjno - Terapeutycznych, nauczania indywidualnego zgodnie z zaleceniami poradni psych.-pedagogiczna. 4. Ocena efektywności udzielonej pomocy. 5. Pomoc uczniom przeżywającym trudności rodzinne: a) monitorowanie sytuacji szkolnej uczniów objętych: procedurą niebieskiej karty, kuratelą sądową i pomocą MOPR i wdrażanie pomocy wypracowanej w ramach zespołów interdyscyplinarnych, b) prowadzenie pomocy materialnej: stypendia i zasiłki szkolne, pomoc przewidziana dla osób niepełnosprawnych, współpraca z MOPR i GOPR w zakresie dożywiania.	1.e) nauczyciele, wychowawca, pedagog szkolny. 2-3. Wychowawca, pedagog szk. 4. Pedagog szkolny, zespół nauczycieli. 5. Pedagog szkolny, wychowawcy, 5.b) pedagog szkolny, księgowość, sekretariat szkolny.	psych.-pedagogiczna, instytucje wspierające rodzinę, Urząd Miejski, MOPR, GOPR, kuratorzy sądowi.	dwa razy do roku. 5.b) Wrzesień każdego roku oraz wg potrzeb.
----	--	--------------------------	---	--	---	---

IV. OBSZAR PROFILAKTYKI ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH.

ZASOBY SZKOŁY	
CZYNNIKI CHRONIĄCE	CZYNNIKI RYZYKA
<ul style="list-style-type: none"> • Szkoła posiada doświadczenie w opracowaniu i realizacji programów profilaktycznych, szerokie grono pedagogiczne angażowało się we wdrożenie Ogólnopolskiego Programu Antyalkoholowego „II Elementarz”, wśród nauczycieli jest również instruktor tego programu. • Dwie osoby tworzyły programy profilaktyczne o zasięgu lokalnym. • Nauczyciele, pracownicy szkoły, rodzice i uczniowie sygnalizują istnienie zjawiska palenia papierosów. 	<ul style="list-style-type: none"> • W szkole obserwowane jest zjawisko palenia papierosów przez młodzież. • Brak konsekwencji i jednolitego frontu działania nauczycieli w zwalczaniu problemu palenia papierosów. • Obserwuje się nadmiernie liberalne postawy rodziców wobec palenia papierosów przez ich dzieci.

<ul style="list-style-type: none"> • W szkole nie zaobserwowano w ciągu ostatnich kilku lat przypadków używania innych, poza nikotyną, środków psychoaktywnych. • W czasie imprez pozalekcyjnych – wycieczki, zajęcia integracyjne, wyjścia do kina i teatru itp., młodzież przestrzega regulaminu szkolnego w powyższym zakresie. • Nauczyciele, pielęgniarka szkolna angażują młodzież w ogólnopolskie akcje antynikotynowe. • Zdecydowana większość nauczycieli nie pali. • Szkoła reaguje na informacje mieszkańców osiedla o przypadkach palenia papierosów przez młodzież. • Ośmiu nauczycieli w I okresie 2015/16 uczestniczyło w szkoleniu z zakresu zagrożeń dopalaczami. • Szkoła posiada opracowane procedury interwencyjne. • Pedagog szkolny cyklicznie uczestniczy w spotkaniach grupy samokształceniowej w Ośrodku ETAP. 	<ul style="list-style-type: none"> • Występują przypadki postaw bezradności rodziców wobec prezentowanych ryzykownych zachowań uczniów. • W najbliższej okolicy szkoły znajdują się liczne sklepy, w których pełnoletnia młodzież może kupić papierosy. • Szkoła położona jest na osiedlu, w bliskim sąsiedztwie bloków mieszkalnych i szkoły gimnazjalnej. W takich okolicznościach uczniowie palący papierosy łatwo unikają identyfikowania i konsekwencji. • Młodzież często sięga po e-papierosy jako ‘bezpieczny’ zamiennik zwykłych papierosów. Uczniowie nie widzą zagrożeń płynących z długotrwałego wdychania substancji rakotwórczych (takich jak, np. formaldehyd i acetaldehyd), których stężenie w e-papierosie jest wielokrotnie większe niż w zwykłym papierosie.
---	--

L. P.	zadanie	poziom profilaktyki/ strategia	sposób realizacji	odpowiedzialni	współpraca	termin
1.	Profilaktyka używaniu substancji i środków psychoaktywnych.	1. Diagnoza. 2. Profilaktyka uniwersalna. 2-5. Strategia informacyjna. 6-9. Profilaktyka uniwersalna, strategia edukacyjna. 10. Profilaktyka selektywna, strategia interwencyjna.	1. Badanie dotyczące używania przez młodzież substancji i środków psychoaktywnych oraz leków w celach innych niż medyczne: a) ankieta dla uczniów i rodziców, b) obserwacje wychowawców, nauczycieli i pracowników szkoły. 2. Dostarczenie aktualnych informacji na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych, związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji psychoaktywnych: Rodzicom: a) opracowanie informacji i umieszczenie ich na stronie internetowej szkoły, b) prowadzenie tablicy z informacyjnej w głównym holu szkoły, c) przekazanie informacji podczas wywiadówki - spotkania ogólnego z rodzicami poszczególnych poziomów klas I –III, d) udzielanie informacji w trakcie indywidualnych spotkań z wychowawcą i pedagogiem szkolnym. Nauczycielom: e) opracowanie i uaktualnianie informacji i umieszczenie jej na	1.a) Pedagog szkolny, 1.b) wychowawcy, nauczyciele i pracownicy szkoły. 2.a) N-I M. Szałwińska-Garbaruk, 2.b) opiekun Samorządu Szkolnego, 2.c) pedagog szkolny, Dyrekcja, 2.d) wychowawcy klas, pedagog szkolny, 2.e) n-I M. Szałwińska – Garbaruk, administratorzy strony internetowej oraz n-I Joanna Ciesielska, 2.f) nauczyciele biblioteki i pracowni	1-2. Organizacje oraz instytucje profilaktyczne i terapeutyczne. 3. ETAP, MONAR, poradnie psych.-pedagogiczne, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. 4. ETAP, MONAR, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Komenda Miejska Policji. 6.a) Pedagog szkolny, ETAP, MONAR, Krajowe Biuro do Spraw	1.a) II okres 2016/17, 1.b) na bieżąco. 2.c) IX/X każdego roku szkolnego, 2.d) na bieżąco, 2.e-f) II okres 2015/16, a potem na bieżąco. 3.a) Na bieżąco, 3.b) wg planów wychowawczych poszczególnych klas - co najmniej raz w roku szkolnym, 3.c) wg potrzeb. 4.a) II okres 2015/16, 4.b) wg planów wychowawczych

		<p>stronie internetowej szkoły w zakładce dla nauczycieli oraz na platformie Moodle,</p> <p>f) gromadzenie informacji i stworzenie elektronicznego katalogu / cyfrowej biblioteczki z materiałami profilaktycznymi.</p> <p>3. Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców w przypadku używania środków i substancji psychoaktywnych:</p> <p>a) uaktualnienie informacji zamieszczonych na stronie internetowej szkoły w zakładce „Dokąd po pomoc?”,</p> <p>b) przekazywanie informacji w trakcie godzin wychowawczych,</p> <p>c) udzielanie informacji w trakcie indywidualnych spotkań z wychowawcą i pedagogiem szkolnym.</p> <p>4. Przekazanie uczniom, rodzicom i nauczycielom informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii:</p> <p>a) opracowanie informacji i umieszczenie ich na stronie internetowej szkoły,</p> <p>b) przekazanie informacji uczniom w czasie godzin wychowawczych i lekcji WOS,</p> <p>c) przekazanie informacji rodzicom w trakcie wywiadówki / ogólnego spotkania z rodzicami poszczególnych poziomów klas,</p> <p>d) udzielanie informacji uczniom i rodzicom w trakcie indywidualnych spotkań z wychowawcą i z pedagogiem szkolnym,</p> <p>e) Szkoleniowa Rada Pedagogiczna.</p> <p>5. Informowanie o obowiązujących w szkole procedurach interwencyjnych i współpracy z Policją:</p> <p>a) opracowanie informacji w oparciu o Szkolny Kodeks Norm i umieszczenie ich na stronie internetowej szkoły oraz na Facebooku szkolnym,</p> <p>b) informowanie rodziców w trakcie wywiadówek w poszczególnych klasach,</p> <p>c) informowanie uczniów w trakcie godzin wychowawczych,</p> <p>d) informowanie uczniów i rodziców w czasie spotkań indywidualnych z wychowawcą i pedagogiem szkolnym.</p> <p>6. Poszerzenie wiedzy i doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji psychoaktywnych, rozpoznawania wczesnych</p>	<p>multimedialnej.</p> <p>3.a). N-I M. Szałwińska-Garbaruk, administratorzy strony internetowej,</p> <p>3.b) wychowawcy klas,</p> <p>3.c) pedagog szkolny.</p> <p>4.a) Pedagog szkolny oraz administratorzy strony internetowej szkoły,</p> <p>4.b) wychowawcy, n-le WOS,</p> <p>4.c) pedagog szkolny, Dyrekcja,</p> <p>4.d) pedagog szkolny, wychowawcy,</p> <p>4.e) Dyrekcja, lider WDN.</p> <p>5.a) Pedagog szkolny,</p> <p>5.b-c) wychowawcy,</p> <p>5.d) wychowawcy, pedagog szkolny.</p> <p>6.a) N-I M. Szałwińska-Garbaruk, administrator strony internetowej oraz Facebooka,</p> <p>6.b) zespół WDN, pedagog szkolny,</p> <p>6.c) lider WDN, Dyrekcja, zainteresowani nauczyciele.</p> <p>7.a) Zespół wychowawców kl. III,</p> <p>7.b) nauczyciele biblioteki i pracowni multimedialnej,</p>	<p>Przeciwdziałania Narkomanii,</p> <p>6.b-c) MODM, CEN, ETAP, MONAR.</p> <p>7. Pedagog szkolny, ETAP, MONAR, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Instytut Psychiatrii i Neurologii Wydział Ped.i Psychologii UwB, SWPS, Poradnia psych.ped ORE, MODM.</p> <p>11.b) ETAP.</p> <p>12. Specjalistyczne ośrodki.</p>	<p>klas I oraz programu WOS,</p> <p>4.c) IX 2016 na wszystkich poziomach klas I – III, a potem tylko w kl. I,</p> <p>4.d) wg potrzeb,</p> <p>4.e) rok szkolny 2016/17.</p> <p>5.a) II okres 2015/16,</p> <p>5.b) IX każdego roku szkolnego,</p> <p>5.c) wg. planów wychowawczych klas we wrześniu każdego roku,</p> <p>5.d) na bieżąco.</p> <p>6.a) II semestr 2015/16, potem na bieżąco.</p> <p>6.b) IX każdego roku i aktualizowanie na bieżąco,</p> <p>6.c) co najmniej 1 szkolenie w cyklu SPP.</p> <p>7.a-b) II okres 2015/16, potem na bieżąco,</p> <p>7.c) IX 2016,</p> <p>7.d) w 2016/17 na każdym poziomie klas, od 2017/18 tylko w kl. I.</p> <p>8.a-b) Wg planów wychowawczych klas,</p> <p>8.b) rok szkolny</p>
--	--	--	--	---	--

		<p>objawów używania oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej:</p> <p>a) opracowanie materiałów edukacyjnych, umieszczenie ich i uaktualnianie na stronie internetowej szkoły w zakładce dla nauczycieli,</p> <p>b) przedstawianie oferty szkoleniowej białostockich ośrodków,</p> <p>c) szkolenie nauczycieli w ramach WDN i/lub poza szkołą.</p> <p>7. Poszerzenie wiedzy rodziców na temat rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet (w tym napojów energetycznych) i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach:</p> <p>a) opracowanie i uaktualnianie materiałów edukacyjnych,</p> <p>b) umieszczenie i katalogowanie opracowanych materiałów na stronie internetowej szkoły w zakładce dla rodziców,</p> <p>c) opracowanie scenariusza wywiadówki edukacyjnej, w tym prezentacji multimedialnej oraz materiałów do powielenia dla rodziców,</p> <p>d) przeprowadzenie wywiadówek w oparciu o opracowany scenariusz,</p> <p>e) realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego przez zainteresowanych nauczycieli.</p> <p>8. Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów- asertywności, przeciwdziałania presji grupy rówieśniczej:</p> <p>a) zajęcia edukacyjno-rozwojowe podczas godzin wychowawczych w oparciu o klasowe plany wychowawcze,</p> <p>b) przeanalizowanie możliwości realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przegląd bazy programów, • kontakt z koordynatorem/ realizatorem. <p>9. Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków i substancji psychoaktywnych:</p> <p>a) przeprowadzenie konkursu plastycznego na najlepszy plakat wykonany dowolną techniką pt. „Narkotyki i dopalacze – zniszczone życie”. Zamieszczenie najlepszych prac na stronie internetowej szkoły oraz na Facebooku.</p> <p>10. Zapobieganie paleniu przez uczniów papierosów i e-papierosów na terenie szkoły:</p> <p>a) kontrolowanie opuszczania przez uczniów budynku i terenu szkoły (zwłaszcza podczas przerw),</p>	<p>administrator strony internetowej Facebooka,</p> <p>7.c) zespół wychowawczy kl. III,</p> <p>7.d) wychowawcy klas,</p> <p>7.e) zainteresowani nauczyciele.</p> <p>8.a) Wychowawcy klas, pedagog szk.,</p> <p>8.b) zespoły wychowawcze, pedagog szkolny.</p> <p>9.a) Nauczyciele wiedzy o kulturze, administratorzy strony szkolnej i Facebooka.</p> <p>10. Nauczyciele dyżurujący, pracownicy szkoły-w szatni, osoby sprzątające sale i hole, konserwatorzy, pracownicy ochrony.</p> <p>11. Każdy nauczyciel i pracownik szkoły, zauważający problemowe zachowanie, wychowawcy, pedagog, Dyrektor.</p> <p>12. Każdy nauczyciel i pracownik szkoły, zauważający problemowe zachowanie.</p> <p>12.b-c) Pedagog szkolny, wychowawcy.</p>	<p>2016/17.</p> <p>9.a) II okres roku szkolnego 2016/17.</p> <p>10-12. Na bieżąco.</p>
--	--	--	---	--

			<p>b) kontrolowanie miejsc w szkole, gdzie uczeń może być mniej widoczny, zwłaszcza toalety, boczne wejścia, teren pomiędzy blokami.</p> <p>11.Podjęcie działań interwencyjnych wobec ucznia palącego papierosy:</p> <p>a) stosowanie procedur opisanych w Szkolnym Kodeksie Norm,</p> <p>b) zgłaszanie ucznia do pedagoga w celu zaplanowania działań, w tym zgłoszenia go do rekomendowanego programu FredgoesNet, realizowanego przez Ośrodek Etap.</p> <p>12.Identyfikowanie ucznia z grupy podwyższonego ryzyka:</p> <p>a) analiza trudności ucznia: niepowodzeń szkolnych, zaburzeń zachowania, zaburzeń zdrowia psychicznego, oznak użycia substancji psychoaktywnych,</p> <p>b) podjęcie interwencji zgodnie z procedurami zawartymi w Szkolnym Kodeksie Norm,</p> <p>c) skierowanie ucznia do specjalistycznej pomocy w celu dokonania indywidualnej diagnozy i ewentualnego podjęcia terapii.</p>			
2.	Przeciwdziałanie innym zachowaniom ryzykownym.	1-3. Profilaktyka uniwersalna, strategia edukacyjna.	<p>1. Rozwijanie świadomości uczniów w zakresie ryzykownych zachowań seksualnych, wzmacnianie systemu wartości i norm, problematyka HIV:</p> <p>a) zajęcia psychoedukacyjne w trakcie godzin wychowawczych, wychowania do życia w rodzinie, religii, biologii i przyrody.</p> <p>2. Rozwijanie świadomości uczniów dotyczących działania sekt i innych niekonstruktywnych grup społecznych, rozwijanie umiejętności rozpoznawania i przeciwstawiania się manipulacjom:</p> <p>a) zajęcia psychoedukacyjne w trakcie godzin wychowawczych, religii, wos.</p> <p>3. Przeciwdziałanie uzależnieniu od komputera i Internetu:</p> <p>a) uczenie korzystania z narzędzi technologii informacyjnej w procesie uczenia się na każdej lekcji,</p> <p>b) uczenie zasad bezpiecznego korzystania z komputera i Internetu,</p> <p>c) ukazywanie zagrożeń w trakcie informatyki i godzin wychowawczych.</p>	<p>1. Wychowawcy, n-le wychowania do życia w rodzinie, religii, biologii i przyrody.</p> <p>2. Wychowawcy, nauczyciele religii i wiedzy o społeczeństwie.</p> <p>3.a) Wszyscy nauczyciele,</p> <p>3.b) n-le informatyki i wychowawcy.</p>	<p>1-2. Pielęgniarka szk. SANEPID.</p> <p>3.b) ETAP, poradnia psychologiczno - pedagogiczna.</p>	1-3. Wg planów wychowawczych klas i programów nauczania poszczególnych przedmiotów.